

17INK05581

regio
Twente

GEMEENTE HELLENDOORN	
Behand.:	
30 JUN 2017	
A / B Stuk	Trefw.:
Werkpr.:	
Kopie aan:	
Archief D / N. reeks / v	Vertr.:

Raden van de Twentse gemeenten

i.a.a. colleges van burgemeester en wethouders

BEZOEKADRES

Nijverheidstraat 30
7511 JM Enschede

POSTADRES

Postbus 1400
7500 BK Enschede

CONTACT

053 487 65 43

KvK NUMMER

08195873

UW KENMERK

BEHANDELD DOOR H.M. Bolhaar

ONS KENMERK

Dir-BO/17001637

E-MAIL h.bolhaar@regiotwente.nl

DATUM 28 juni 2017

DOORKIESNR. 053 4876630

ONDERWERP Regionale samenwerkingsagenda

VERZONDEN 29.06.17

Geachte raad,

In de Regeling Regio Twente is geregeld dat Regio Twente eens in de vier jaar, halverwege de zittingsperiode van de gemeenteraden een werkprogramma opstelt, de regionale samenwerkingsagenda. Deze agenda wordt vastgesteld door het algemeen bestuur.

Bijgaand treft u aan de eerste regionale samenwerkingsagenda voor de periode 2017-2020 (desgevraagd sturen wij deze digitaal toe). Deze agenda is opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de drie bestuurscommissie en ons bestuur. De agenda strekt over drie jaar omdat medio 2016, halverwege de zittingsperiode van de gemeenteraad, te vroeg was om al een programma voor de periode 2016-2020 vast te stellen. De vernieuwde samenwerking in Twente is immers pas op 1 januari 2016 gestart en in de loop van dat jaar geïmplementeerd.

Het werkprogramma beperkt zich tot de onderwerpen waaraan alle veertien Twentse gemeenten deelnemen: Publieke Gezondheid (GGD Twente), jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning (OZJT), sociaaleconomische structuurversterking, recreatieve voorzieningen en Twentse belangenbehartiging (lobby). We hebben in het werkprogramma ook de samenhang tussen deze onderwerpen tot uitdrukking gebracht. Daarnaast heeft de nieuwe Agenda voor Twente een plek gekregen in de samenwerkingsagenda.

De vaststelling van de regionale samenwerkingsagenda 2017-2020 is voorzien in het algemeen bestuur van 1 november 2017. Uw raad is in de gelegenheid om uw zienswijze over de agenda kenbaar te maken aan het college van burgemeester en wethouders opdat het college dit kan betrekken bij haar standpuntbepaling voor de besluitvorming in het algemeen bestuur. Deze werkwijze is afgestemd met de griffiers.

Hoogachtend,

Dagelijks bestuur,
secretaris,

ir. G.H. Tamminga

voorzitter,

mr. drs. R.G. Welten, plv.

Bijlage(n) Regionale samenwerkingsagenda 2017-2020

Achtergrond

Werkprogramma

Eens in de vier jaar, halverwege de zittingsperiode van de gemeenteraad, stelt Regio Twente een werkprogramma op; de regionale samenwerkingsagenda. Dit is vastgelegd in de Regeling Regio Twente. Deze regionale samenwerkingsagenda wordt vastgesteld door het algemeen bestuur. Daaraan voorafgaand zijn de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld hun zienswijze te geven.

De verantwoordelijkheid voor de inhoud van de regionale samenwerkingsagenda ligt bij de bestuurscommissies Publieke Gezondheid, OZJT en Agenda van Twente en bij het dagelijks bestuur voor de onderdelen Belangenbehartiging en Recreatieve Voorzieningen. Het dagelijks bestuur is daarbij geadviseerd door het Portefeuilleberaad Belangenbehartiging respectievelijk het portefeuillehoudersoverleg Vrijtijdseconomie.

Bij het opstellen van dit eerste werkprogramma is voor een deel gebruik gemaakt van reeds eerder vastgestelde visies, zoals de Bestuursagenda 2016-2019 van GGD Twente, vastgesteld op 1 oktober 2015 door de bestuurscommissie Publieke Gezondheid en de Bestuursopdracht Economie en Arbeidsmarktbeleid, vastgesteld door de portefeuillehouders in februari 2016 en aangeboden aan de colleges en raden van de veertien Twentse gemeenten.

Inhoud en leeswijzer

De regionale samenwerkingsagenda 2017-2020 beperkt zich tot de onderwerpen waaraan alle veertien Twentse gemeenten deelnemen.

- ▶ Publieke Gezondheid (GGD Twente)
- ▶ Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning (OZJT)
- ▶ Sociaaleconomische structuurversterking
- ▶ Recreatieve voorzieningen
- ▶ Twentse belangenbehartiging

Onze ambitie en wat we ervoor gaan doen, komt per onderwerp in de achtereenvolgende paragrafen (2 t/m 6) aan bod. In paragraaf 7 vindt u een korte beschrijving van het verdere proces.

1. Inleiding

Voor u ligt de eerste regionale samenwerkingsagenda voor Twente, voor de periode 2017 tot halverwege 2020. Deze strekt over drie jaar, omdat medio 2016, halverwege de zittingsperiode van de gemeenteraad, te vroeg was om al een programma voor de periode 2016 tot 2020 vast te stellen. De vernieuwde samenwerking in Twente is immers pas op 1 januari 2016 gestart en in de loop van dat jaar geïmplementeerd.

We zijn ons ervan bewust dat er slechts weinig en ook verschillende typen indicatoren door de samenwerkingsagenda heen worden gebruikt. Soms is dat niet erg. Wij willen echter steeds meer toe naar samenhangende doelstellingen en indicatoren. De manier waarop deze nu zijn opgenomen, is een eerste stap.

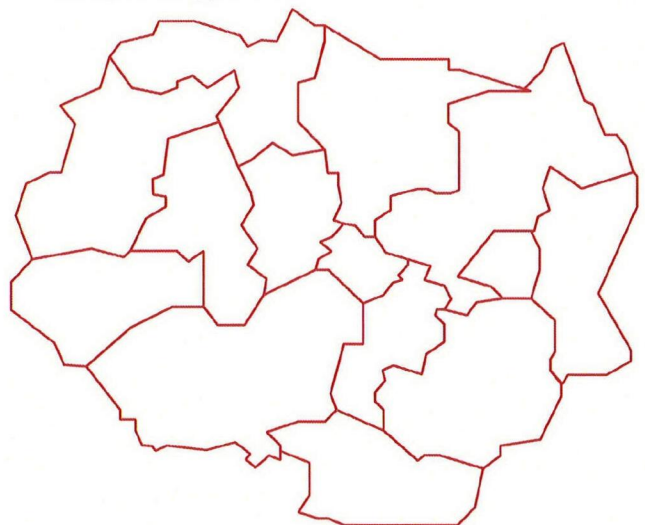
Samen voor Twente

Wij geloven in Twente, wij geloven in samenwerken, wij geloven in verbinding. Wij zien het als onze missie om samen met de veertien Twentse gemeenten te werken aan een duurzame en vitale samenleving, om de ruim 625.000 inwoners een goed leef- en werkklimaat te kunnen blijven bieden. Daarbij werken wij ook samen met ondernemers, onderzoekers, maatschappelijke organisaties en onderwijs. Met een nuchtere Twentse aanpak en vakmanschap leveren wij een bijdrage aan het versterken van Twente als een innovatieve, ondernemende en internationaal georiënteerde technologische topregio. Een duurzame en vitale regio waar, naast uitgebreide stedelijke voorzieningen, rust en ruimte is, om gezond te leven, te werken en te recreëren.

Wij zijn actief op diverse terreinen: gezondheid (GGD Twente), zorg en jeugdhulp (OZJT), recreatieparken, routes en fietspaden (Recreatieve Voorzieningen), sociaaleconomische structuurversterking en Twentse belangenbehartiging. Een goed relatiebeheer en lobby zijn belangrijke voorwaarden voor het kunnen

realiseren van onze gezamenlijke ambities en opgaven. Om de Twentse belangen te behartigen, onderhouden wij nauwe relaties met de Rijksoverheid in Den Haag, provincie Overijssel, de EUREGIO, de interprovinciale vertegenwoordiging in Düsseldorf en met de Europese Unie. Daarnaast leveren wij een belangrijke bijdrage aan de promotie van het merk Twente als vooraanstaande technologische topregio, zowel landelijk als in Europa.

Regio Twente faciliteert en versterkt de samenwerking in de regio, niet alleen tussen de veertien gemeenten, maar ook tussen en met andere maatschappelijke sectoren en samenwerkingspartners van de gemeenten. De Agenda voor Twente en wijze waarop daarin wordt samengewerkt, zijn daarbij richtinggevend.

De wereld waarin wij leven

Twente is een ondernemende regio met innovatiekracht, waarin techniek een belangrijke rol speelt, in een prachtige, groene omgeving en met een sterke identiteit. De stedelijke en landelijke gemeenten vormen een samenhangend gebied, met alle benodigde voorzieningen voor wonen, werken en recreëren. De Twentse samenwerking versterkt dit ecosysteem, maar herkent ook de beperkingen, in relatie tot samenwerkingen buiten de Twentse grenzen.

Zowel nationaal als internationaal blinkt Twente vooral uit in het toepasbaar maken en vermarkten van innovatie en techniek. Twente is dé kraamkamer voor nieuwe kennis en business, van startups naar scale-ups. De regio kent een sterke kennisinfrastructuur, met als troef de grensligging met Duitsland. De vestiging van het Fraunhofer Project Center en het Max Planck Instituut op de campus van de Universiteit Twente bewijst dit. Wij ontwikkelen hightech oplossingen die niet in de laboratoriumfase blijven steken, maar worden doorontwikkeld tot unieke toepassingen voor maatschappelijke vraagstukken, die nationaal en internationaal hun weg vinden. Dat levert economische groei en banen op voor alle niveaus.

Twente biedt kansen op het gebied van hightech systemen en materialen, de innovatieve maakindustrie, binnen de vrijetijdseconomie, in de sector logistiek en de 'biobased economy'. Daar staat tegenover dat Twente ook

een kwetsbare regio is, gezien het gemiddeld inkomen, de gezondheid en de werkgelegenheid. Alle drie blijven achter bij het Nederlands gemiddelde. Deze sociaal-economische situatie staat de komende jaren verder onder druk, omdat Twente te maken heeft met een bovengemiddeld toenemende vergrijzing, forse ontgroening en een lichte krimp. Hierdoor neemt de potentiële beroepsbevolking af, wat aanzienlijke gevolgen heeft voor onder andere de arbeidsmarkt, het besteedbare inkomen en benodigde kosten voor zorg en ondersteuning van de inwoners van Twente.

De in 2015 ingezette decentralisaties van Rijkstaken naar de gemeenten in combinatie met bezuinigingen, vormen ook in de komende jaren een uitdaging die om een krachtige samenwerking blijft vragen. Gemeenten hebben door de transities in het sociaal domein een grote verantwoordelijkheid gekregen in het systeem van de (gezondheids)zorg. Ook het besef dat voorkomen beter is dan genezen en dat voorkomen, op langere termijn veel kosten bespaart, maakt dat gezondheid meer aandacht krijgt. De demografische ontwikkeling versterkt dit.

Tegelijkertijd zien we een overheid, meer en meer in de rol van facilitator, en een toenemend zelforganiserend vermogen van de samenleving. Dit vraagt van de gemeenten een andere manier van werken en samenwerken; meer op maat, flexibeler omgaan met veranderingen en sneller beslissingen nemen. Andere ontwikkelingen die impact hebben

op de regionale samenwerking zijn de doorzettende digitalisering, internationalisering en globalisering. Zaken waar we gezamenlijk op willen anticiperen in de komende periode.

2017 is het laatste jaar van de huidige Agenda van Twente, de regionale investeringsagenda. De Agenda van Twente heeft in de afgelopen jaren het beleidsprogramma in belangrijke mate bepaald en gezorgd voor continuïteit in beleid.

Met ingang van 2018 komt er een nieuw investeringsprogramma: Agenda voor Twente, waarin techniek als motor voor Twente centraal staat. Met deze agenda kiezen we ervoor te investeren in de toekomst. We zetten de komende vijf jaar, met kansrijke, regionale en aanvullende projecten – via circulaire economie – in op het versterken van het technologisch cluster, de arbeidsmarkt, onze bereikbaarheid en het vestigingsklimaat in onze regio. De Agenda voor Twente is een coalition of the willing, maar van dermate groot belang dat daar in deze samenwerkingsagenda wel de verbinding naar wordt gelegd.

In maart 2017 zijn Tweede Kamerverkiezingen gehouden. Op 5 april heeft de Twente Board een brief geschreven aan de informateur Edith Schippers, met daarin de oproep om te investeren in technologisch onderwijs, onderzoek en vakmanschap.

“Wij bieden u een effectief partnerschap. Want juist door ons schaalniveau waarop bedrijfsleven, onderwijs en overheden elkaar vinden, kunnen wij optimaal innovatie en groei faciliteren. Daarbij blijven wij de komende jaren fors investeren in de regionale economie, de slimme en schone maakindustrie en de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.”

Hoe werken we samen in Twente?

In Twente werken we samen op drie niveaus: als gemeenteraden, portefeuillehouders en ambtelijke organisaties. Gemeenteraadsleden van de verschillende gemeenten komen zo'n vier keer per jaar bijeen in de Twenteraad. De Twenteraad is het platform voor informatie-uitwisseling, discussie en meningsvorming. Desgewenst kan de Twenteraad richtinggevend uitspraken doen.

Bij de inhoudelijke samenwerking binnen Regio Twente vervullen de portefeuillehouders een centrale rol. Publieke Gezondheid, OZJT en de Agenda van Twente hebben een bestuurscommissie met besluitvormende bevoegdheden. Voor Belangenbehartiging en Middelen (interne bedrijfsvoering) kennen we een portefeuilleberaad, dat een adviserende rol vervult.

Daarnaast zijn er diverse portefeuille-houdersoverleggen voor collegiale uitwisseling en afstemming. Regio Twente faciliteert deze overleggen.

Voor een duurzame en vitale samenleving is samenwerking met andere direct betrokken partijen, zoals ondernemers en onderwijs, van essentieel belang. De samenwerking tussen onderwijs, onderzoek, ondernemers en overheid, de zogenaamde 4O's, en maatschappelijke organisaties, vindt onder andere plaats in de Twente Board. Daarbij is Regio Twente, via de voorzitter, het boegbeeld van de Twentse overheden.

Hoe werken we samen als Regio Twente?

Samen werken wij aan gezondheid, zorg en jeugdhulp, sociaal-economische structuurversterking, recreatieve voorzieningen en lobby. Deze werkzaamheden zijn respectievelijk ondergebracht in de domeinen Gezondheid en Leefomgeving en worden ondersteund door het domein Bedrijfsvoering. Hoewel elk domein een eigen opdracht heeft, zijn ze niet los van elkaar te zien en versterken zij elkaar door de nabijheid.

Het schema op de volgende pagina illustreert hoe de verschillende onderdelen van Regio Twente op elkaar inwerken, elkaar versterken en onderling samenhangen. Zo wijzen verschillende, wetenschappelijke onderzoeken uit dat zinvolle, betaalde arbeid bijdraagt aan gezondheid en herstel van ziekte. Gezonde mensen kunnen gemakkelijker deelnemen aan het

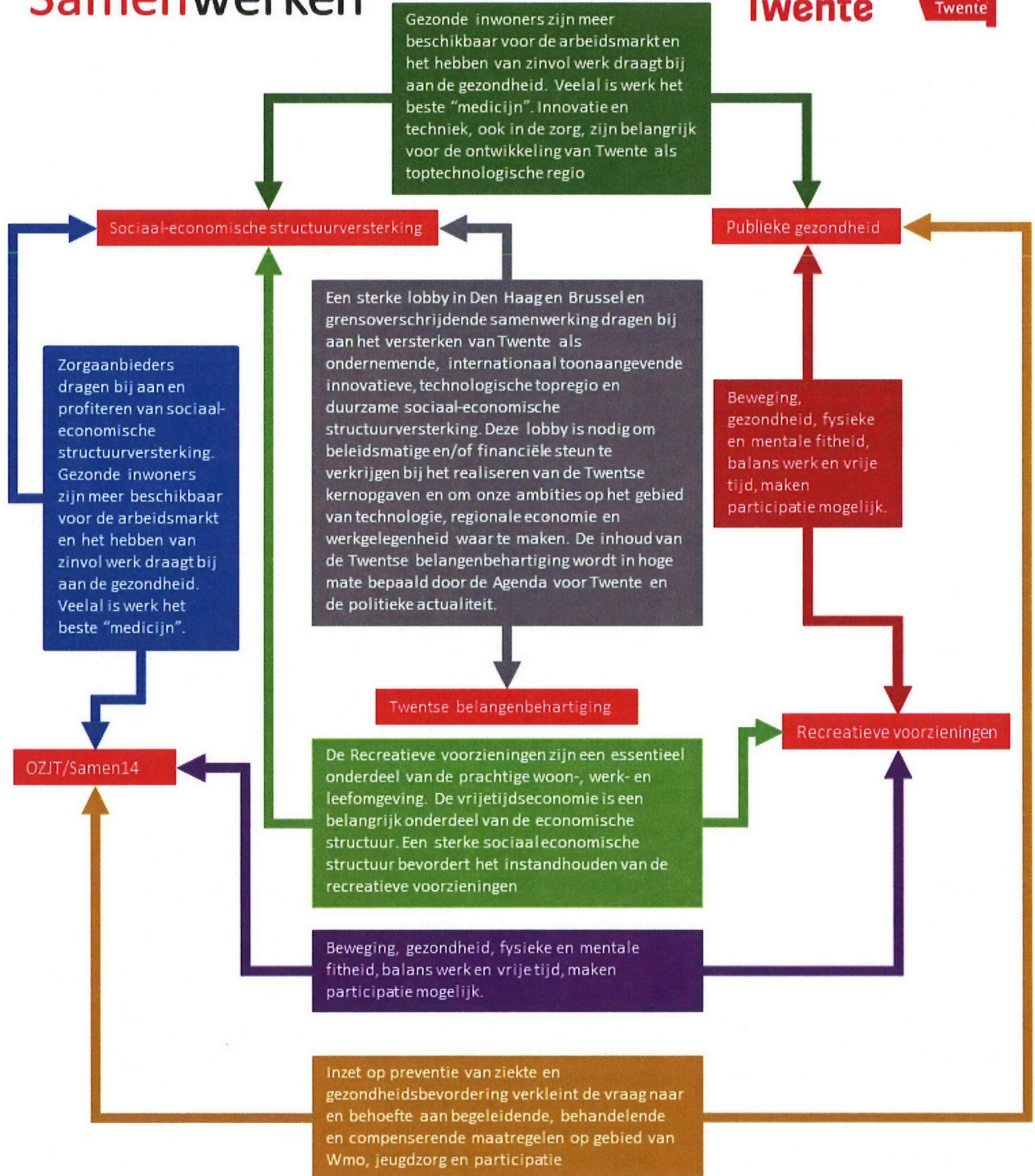
arbeidsproces en dit komt de economie ten goede. Participatie in het arbeidsproces leidt tot meer eigenwaarde en zelfredzaamheid en daarmee kan het beroep op (zorg)voorzieningen afnemen. Dit bespaart kosten. Daarom zetten we gericht in op preventie, onder andere bij jonge kinderen. Economie en gezondheid zijn dus onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Recreatieve voorzieningen dragen bij aan een aantrekkelijke woonwerk- en leefomgeving en zijn daarmee een essentieel onderdeel van onze sociaal economische structuur. Daarnaast bevorderen recreatieve voorzieningen een gezonde leefstijl. Omgekeerd recreëren mensen die gezond zijn ook meer en hoeven ze minder gebruik te maken van zorg. Vanuit preventief perspectief een opwaartse spiraal.

De Twentse aanpak en belangenbehartiging zijn belangrijk. Met kennis, contacten, partners, invloed en subsidie vanuit Europa en Den Haag wordt bijgedragen aan Twentse projecten en doelen. Belangenbehartiging op de sociaal economische structuurversterking heeft ook effect in andere werkvelen. Bedrijven zijn gebaat bij bereikbaarheid en gezonde Twentenaren. Een gezonde en recreatieve context in Twente maakt het voor studenten aantrekkelijk om terug te keren en voor nieuwe bedrijven om zich te vestigen. Twente maakt het verschil in ondernemerschap, innovatie en belangenbehartiging. Deze versterking kan alleen als we hier samen en in samenhang op sturen en ook de analyse en advisering op deze manier aanpakken.

Samenwerken

regio
Twente

Gezamenlijk ambitie

In 2020 wil Twente tot de top van Europese kennisregio's op het gebied van innovatie en technologie behoren. Dat betekent, naast het versterken van de huidige innovatiekracht, investeren in optimale bereikbaarheid, het creëren van hoogwaardige woon- en werkmilieus en een goed sociaal-cultureel klimaat.

Met Twents vernuft werken wij samen aan de voor- sprong in kennis en technologie met unieke toepassingen en aansprekende producten, voor een beter leven, nu en in de toekomst. Daarvoor is inves- teren in technologisch onderwijs, onderzoek en vak- manschap essentieel. De regio wil hier samen met het nieuwe kabinet en Europa werk van maken en substantieel in investeren, om zo bij te dragen aan de verdienkracht van Twente en van Nederland.

Wij willen de economie van Twente samen verduur- samen en laten groeien; daarbij richten wij ons op een goed ontwikkelde circulaire economie. Gezien het innovatieve karakter van Twente, liggen hier kansen voor het duurzaam versterken van het leef-, werk-, en vestigingsklimaat. Als bestaande bedrijven kunnen groeien en nieuwe bedrijven ontstaan, komen er meer arbeidsplaatsen voor hoger opgeleiden en wordt de werkloosheid (ook onder lager opgeleiden) teruggedrongen. Een goed functionerende arbeids- markt betekent dat het aanbod aan arbeidskrachten aansluit op de behoefte van het bedrijfsleven.

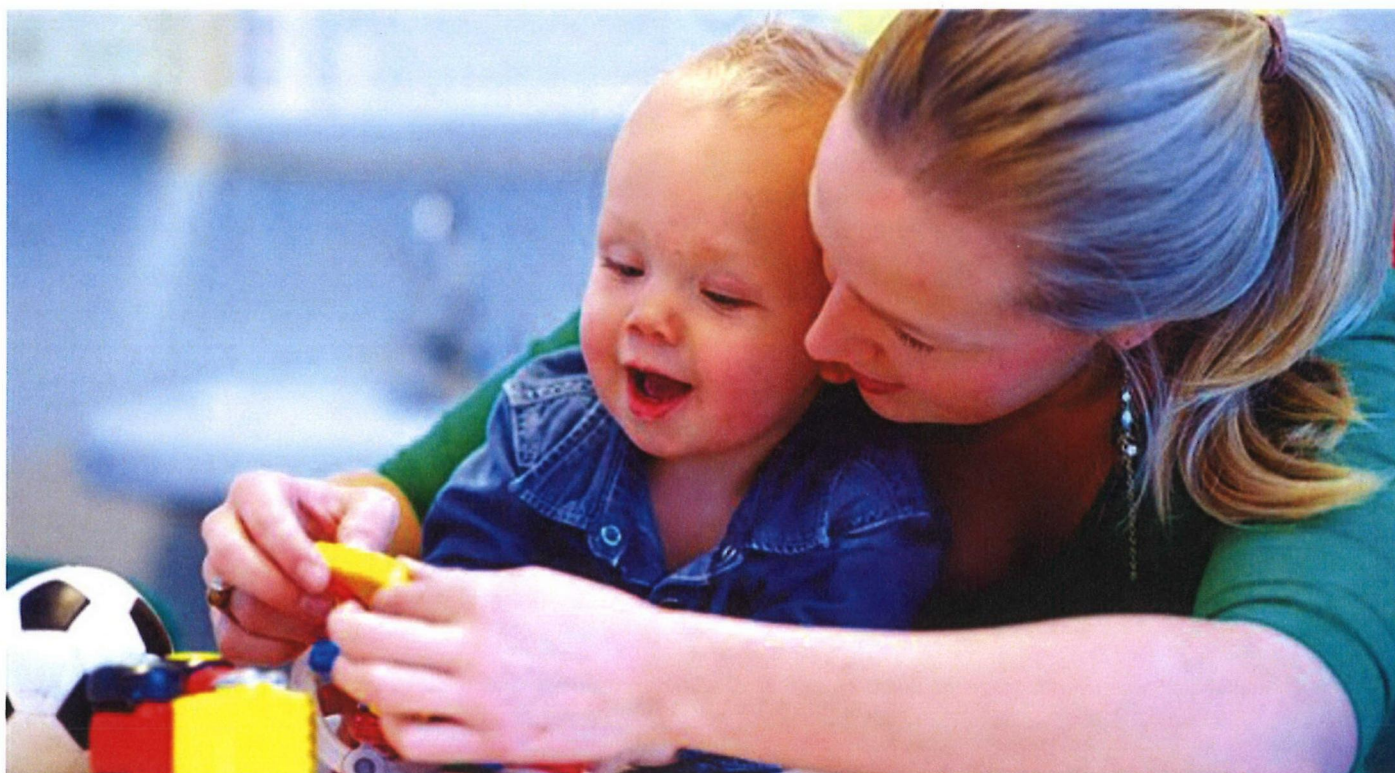
De impact van de vrijetijdseconomie op de regio is groot, zowel qua maatschappelijk als economisch belang. De sector biedt werk aan men- sen met een lage opleiding. Jaarlijks besteden dag- en verblijfgasten tientallen miljoenen euro's in Twen- te. Daarnaast zorgt toerisme voor nieuwe investerin- gen, culturele uitwisselingen, een betere infrastruc- tuur en levert een positieve bijdrage aan het voorko- men van leegloop in de regio. Een goed ontwikkelde vrijetijdseconomie is belangrijk in Twente als aantrek- kelijk woon- en leefgebied en daarmee ook voor het vestigingsklimaat. Het is daarmee een belangrijke pijler onder de ambities van Twente. Door een goede vermarkting van het toeristisch merk Twente en kwa- litatieve versterking van de toeristische infrastructuur zien wij kansen voor de groei van werkgelegenheid, meer bestedingen en meer overnachtingen in deze sector.

Eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid van inwoners blijven belangrijke uitgangspunten. Van belang is dat inwoners voldoende in staat worden gesteld de eigen gezondheidsvaardigheden te vergroten. Denk daarbij aan motivatie om gezond te leven, zelfvertrouwen voor het maken van de juiste keuzes, maar ook het kunnen lezen van bijsluiters van medicatie. Hoe goed zijn mensen in staat zich aan te passen aan veranderende omstandigheden? Positieve gezondheid is de bril waardoor wij kijken naar maatschappelijke vraagstukken en in het bijzon- der de vraagstukken van de Publieke Gezondheid. Door nog meer samen te werken en daarmee onze zichtbaarheid te vergroten, willen we de Twentse samenleving gezonder maken. We willen daarbij zoveel mogelijk datagedreven en informatiegestuurd werken. Dat doen we bijvoorbeeld door data van GGD Twente, OZJT en Kennispunt te bundelen en te analyseren om voorspellingen te doen en op basis hiervan sturingsinformatie te genereren en beleid te onderbouwen.

Onze ambitie hierin is het aantal jaren dat de Twente- naar in gezondheid doorbrengt, te vergroten en de sociaal economische gezondheidsverschillen binnen Twente te verkleinen.

2. Publieke Gezondheid (GGD Twente)

GGD Twente richt zich op gezonde levensjaren. Gezonde levensjaren bevorderen het goed doorlopen van de schoolloopbaan en participatie en beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt. Het bevorderen van gezonde levensjaren betekent ook dat op latere leeftijd er minder of later een beroep op (zorg)voorzieningen wordt gedaan. De focus ligt bij een gezonde start en het verkleinen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen.

Onze ambitie

Gezonde levensjaren zijn van groot belang voor een vitale regio. Een gezonde leefstijl betekent meer vitaliteit, langer genieten van het leven en een grotere inzetbaarheid. Aandacht voor gezondheid in de kinderjaren en sociaaleconomische factoren zijn van grote invloed op de leefstijl. Gezondheidswinst is dus te behalen door de jeugd een gezonde start te bieden en extra aandacht te schenken aan de groep met een lage sociaaleconomische status. Deze groep heeft een grote achterstand in gezonde levensjaren. Om deze groep te bereiken, zien wij voor de komende jaren een logische verschuiving van inzet van GGD Twente naar de wijken en buurten.

Mensen met een ziekte of aandoening zijn niet per definitie beperkt of ongezond. In de komende jaren gaan we aan de slag om de gezondheidsvaardigheden van deze mensen te vergroten. Dit als onderdeel van onze brede benadering van positieve gezondheid. Samen met collega-GGD'en werken we aan de ontwikkeling van instrumenten en werkwijzen om dit vorm te geven. Dit doen we in nauwe samenwerking met het programmabureau van het Nationaal Programma Preventie (NPP): "Alles is gezondheid".

Thema's binnen de publieke gezondheid blijven actueel. Voorbeelden van het afgelopen jaar zijn er volop. Van vogelgriep tot maatschappelijke discussie rond het rijksvaccinatieprogramma. Van rubbergranulaat in de sportvelden tot inspectie kinderopvang. De rol van GGD Twente is echter nog niet zo goed bekend. Daarom is de noodzaak van lokale inkleuring en zichtbaarheid noodzakelijk. Evenals het meer en meer vanuit toegevoegde waarde verantwoorden. Helder is ook dat we dat als organisatie voor publieke gezondheid niet alleen kunnen. Daarom willen we de goede samenwerking met onderwijs, eerstelijns medische sector, lokale partners in het sociaal domein en ouders verder ontwikkelen en uitbreiden, vanuit verbinding en met en voor inwoners en gemeenten.

Dat is waar we als GGD Twente voor willen staan.

Gezondheid is het vermogen zich aan te passen en eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven.

GGD Twente in cijfers per jaar

200.000

Aantal keer in contact met Twentse burgers

2.500

keer participatie in lokale zorgnetwerken

72.000

onderzoeken kinderen van 0 tot 4 jaar oud

38.000

afspraken over tbc

20.000

onderzoeken kinderen van 4 tot 18 jaar oud

600

meldingen infectieziekten

17.500

onderzoeken kinderen op indicatie

2.400

inspecties kinderopvang

4.200

soa-consulten

370

lijkschouwen

250

keer betrokken bij euthanasiemeldingen

250

milieuvraagstukken (asbest, binnenmilieu, bodem)

Wat gaan we daarvoor doen?

Onze kernactiviteiten blijven we adequaat uitvoeren.

- ▶ We brengen onze expertise van publieke gezondheid in in de transformatie binnen het sociaal domein, door onder andere jeugdgezondheid, evenals bij toekomstige transformaties, zoals voor de in 2019 in werking tredende, nieuwe Omgevingswet.
- ▶ Samenwerken binnen gemeenten met andere beleidsterreinen en met maatschappelijke organisaties heeft het grootste effect op gezondheidsbeleid. De komende periode richten wij ons dan ook op het versterken van deze vitale coalities en het verbreden daarvan naar andere maatschappelijke partners. Dit doen wij zowel op lokaal als bovenlokaal niveau. Zeker lokaal maken we meer zichtbaar wat we doen en werken we steeds meer vraaggericht.
- ▶ Voor het versterken van het concept positieve gezondheid bouwen we het in 2016 opgestarte platform Twente Gezond in de komende jaren uit tot een krachtig regionaal netwerk. In dit platform zijn publieke en private organisaties, die direct of indirect aan gezondheid in Twente werken, vertegenwoordigd.
- ▶ Toekomstige gezondheidsbedreigingen agenderen we vroegtijdig en we zetten onze expertise, zowel landelijk als regionaal, in voor preventieprogramma's. Denk hierbij aan vraagstukken rond zoönose - infectieziekten die kunnen worden overgedragen van dieren op mensen - de toenemende antibiotica-resistentie en gezondheidszaken rondom milieu.
- ▶ De activiteiten van GGD Twente zijn gericht op preventie van ziekte en bevordering van de gezondheid van alle Twentenaren. We hebben en houden specifiek aandacht voor groepen die kwetsbaar zijn of in een situatie leven die extra aandacht vraagt voor inzet op gezondheidsbevordering. Denk hierbij ook aan het vanuit lokale behoefte ondersteunen bij preventie voor nieuwkomers.
- ▶ Om ons in te kunnen zetten voor de gezondheid binnen de Twentse gemeenten investeren we ook in de duurzame inzetbaarheid van ons personeel. Dit doen we door werk te maken van de gezondheid, betrokkenheid en ontwikkeling van onze medewerkers.

3. Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning (OZJT)

De veertien Twentse gemeenten werken samen op het gebied van jeugdhulp en zorg. Dat doen zij onder de naam OZJT/Samen14. De hoofdtaken van OZJT zijn:

- ▶ **Contractbeheer en contractmanagement**
- ▶ **Monitoring en reflectie**
- ▶ **Opdrachtgever voor Veilig Thuis Twente**

Binnen Samen14 wordt onder andere nieuw beleid ontwikkeld, stemmen gemeentelijke managers af over inzet op het sociale domein en delen collega's ervaringen op het gebied van uitvoering, administratieve zaken, et cetera.

OZJT is ondergebracht bij Regio Twente en wordt bestuurlijk aangestuurd door een bestuurscommissie. De gemeenten sluiten via OZJT gezamenlijk raamcontracten af met zorgaanbieders. OZJT kent ook coalitions of the willing, zoals gezamenlijke facturatie en vervoer.

Samenwerking in OZJT/Samen14

OZJT is een kleine, flexibele organisatie die samenwerking in het sociaal domein faciliteert, met name rond de Jeugdhulp en Wmo, ten behoeve van de lokale uitvoering. Overige taken:

- ▶ Faciliteren van de Bestuurscommissie OZJT
- ▶ Inkoop en contractmanagement ten behoeve van de verplichte taken voor de jeugdhulp
- ▶ Tijdelijke en flexibele inrichting van het (strategisch) contractmanagement en contractbeheer voor alle overige, niet-verplichte, gerealiseerde inkoop ten behoeve van de Wmo of Jeugdhulp
- ▶ Monitoring en reflectie in samenwerking met Kennispunt Twente
- ▶ Opdrachtgever en accounthouderschap van (het gesubsidieerde) Veilig Thuis Twente

De meerwaarde van OZJT is dat de taken met name worden uitgevoerd door medewerkers uit de veertien Twentse gemeenten, Samen14. De beleidsdoorontwikkeling vindt plaats binnen Samen14, waar veelal afspraken in de (regionale) overeenkomsten uit voortkomen. Vanwege de verbondenheid kan het werkprogramma OZJT niet los worden gezien van Samen14.

Bij OZJT/Samen14 zijn gemeenten 'in the lead' en van de werkorganisatie daaronder wordt verwacht hier flexibel in mee te bewegen; zeker nu gemeenten doorontwikkelen in het sociaal domein. OZJT vervult de samenwerkingsbehoefte in het sociaal domein om kosten te besparen, kwaliteit te vergroten en kwetsbaarheid te verminderen.

Onze ambitie

In 2017 vindt de evaluatie van OZJT plaats; de uitkomst hiervan bepaalt de verdere ontwikkeling van OZJT. Onze ambities zijn daarom gericht op de kortere termijn. OZJT werkt met een dynamische werkagenda die eind 2016 is opgesteld door de veertien Twentse gemeenten. We gaan aan de slag met de diverse thema's gerubriceerd in 'Samen aanpakken', 'Samen doen' en 'Samen leren'.

'Samen aanpakken' staat voor onderwerpen met een hoog risico, die voor alle gemeenten belangrijk zijn. Onderwerpen waarvoor het belangrijk is dat gemeenten samenwerken, vallen onder 'Samen doen'. 'Samen leren' gaat over kennisdeling en afstemming. Alle thema's hebben een bestuurlijk portefeuillehouder en een manager als ambtelijk opdrachtgever. Voor de uitvoering wordt een beroep gedaan op de deskundigheid die binnen de gemeenten aanwezig is, eventueel tijdelijk aangevuld met externen, georganiseerd via OZJT.

OZJT/Samen14 in cijfers - 2016

In Twente in 2016

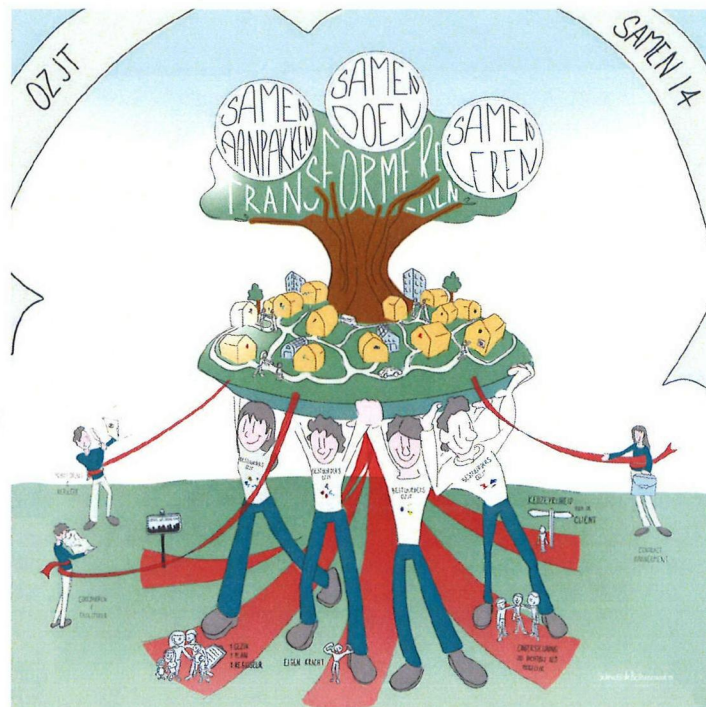
13.449
jeugdigen in jeugdhulp,
dat is

348
overeenkomsten
met een waarde van

10%
van de jeugdpopulatie

250
miljoen euro

Samen aanpakken

Per 1 januari 2018 willen we dat er overeenkomsten liggen voor de gezamenlijke inkoop van zorg en jeugdhulp, die beter aansluiten bij eerder vastgestelde kaders en daarvoor verder zijn aangescherpt. Belangrijk zijn onder andere aandacht voor maatwerk, een meer integrale aanpak, maatregelen om de kosten beheersbaar te houden en de focus op kwaliteit.

- ▶ De samenwerking tussen **Veilig Thuis Twente** (VTT) en de Twentse gemeenten kan beter. Daarom zijn we aan de slag gegaan met het maken van duidelijke afspraken, meer maatwerk voor crisissituaties, helderheid over de basis van de begroting en een ontwerp van een samenwerkingsvorm tussen gemeenten en VTT, die kan meebewegen met ontwikkelingen die zich de komende jaren voordoen.
- ▶ De Twentse **Visie op Vervoer** 'Samen op Weg' biedt passende oplossingen voor vervoersvragen van onze inwoners, door inzicht te geven in (lokale) mobiliteitsoplossingen en het aanbod ervan uit te breiden. We werken aan een toekomstbestendig model van contractvorming en -aansturing. In 2017 wordt vervoer aanbesteed en richten we het contractmanagement en het mobiliteitslab in.
- ▶ Op het gebied van **Huishoudelijke ondersteuning** willen we een structureel betaalbaar beleid vormgeven, waarbij inwoners worden gestimuleerd gebruik te maken van eigen kracht en eigen sociaal netwerk, waarbij tegelijkertijd wordt voldaan aan de wettelijke kaders, die naar aanleiding van uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) zijn vastgesteld.

Samen doen

- ▶ De Twentse gemeenten willen zich inzetten voor meer opvang in **duurzame gezinsvormen** en verdere afbouw van de opvang in de 24-uursvoorzieningen. Voor alle jeugdigen voor wie het mogelijk is, willen we een passende plek kunnen bieden. De veertien gemeenten zorgen samen voor werving, scholing en selectie van pleegouders en (later) gezinshuishoudens.
- ▶ Ten behoeve van een adequaat **Bovenregionaal Zorglandschap** stellen we met betrokken zorg-aanbieders en regio's een transformatieagenda voor bovenregionale jeugdhulp op.
- ▶ **Jongvolwassenen 18-/+**: Jongeren van 18 zijn niet altijd in staat op eigen benen te staan. Een jongere moet op zijn ontwikkeling worden beoordeeld en niet op leeftijd. Wij willen een doorlopende lijn, dus geen knip bij 18 jaar, en passende ondersteuning.
- ▶ De **Toezicht Wmo** is wettelijke belegd bij gemeenten. De veertien Twentse gemeenten hebben de opdracht gegeven te onderzoeken hoe en welke vorm het het beste past in Twente. Uitgangspunten daarbij zijn een uniforme dan wel afgestemde werkwijze en focus op kwaliteitsverbetering.
- ▶ **Bedrijfsvoering: administratieve lastenverlichting** onder andere door gezamenlijke facturatie.

Samen leren

De gemeenschappelijke kennis en ervaringen van de gemeenten op het gebied van jeugdhulp worden vanuit dit thema samengebracht om van elkaar te leren. We doen dat door bijeenkomsten, lezingen, serious games en een bustour, waarbij bestuurders twee keer per jaar naar elkaar toe gaan om van elkaar te leren. Daarbij gaat het over onderwerpen als de **verbinding tussen onderwijs en zorg, vechtscheidingen en de eigen bijdrage voor de Wmo**.

3. Sociaaleconomische structuurversterking

Samen zetten we de schouders onder het versterken van de sociaaleconomische structuur in Twente. Ondernemend Twente versterkt de werkgelegenheid.

Onderwijzend en onderzoekend Twente leveren talent en toepassing van kennis. Overheden faciliteren. Daarnaast is de samenwerking met de provincie Overijssel, het Rijk, waterschappen en maatschappelijke partners onmisbaar, evenals samenwerking met ons omliggende (internationale) regio's.

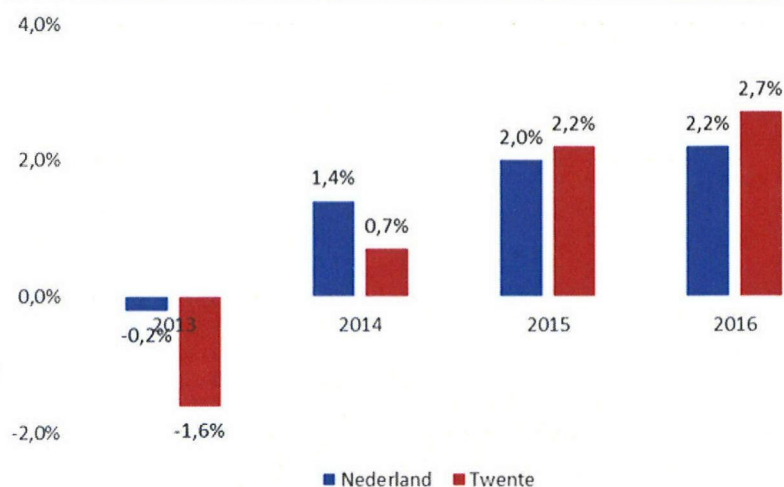
Versterking van de sociaaleconomische structuur is voor Twente van groot belang om een economisch sterke en daarmee gepaard gaande gezonde en welvarende regio te behouden en te blijven, waar het goed wonen, werken en recreëren is.

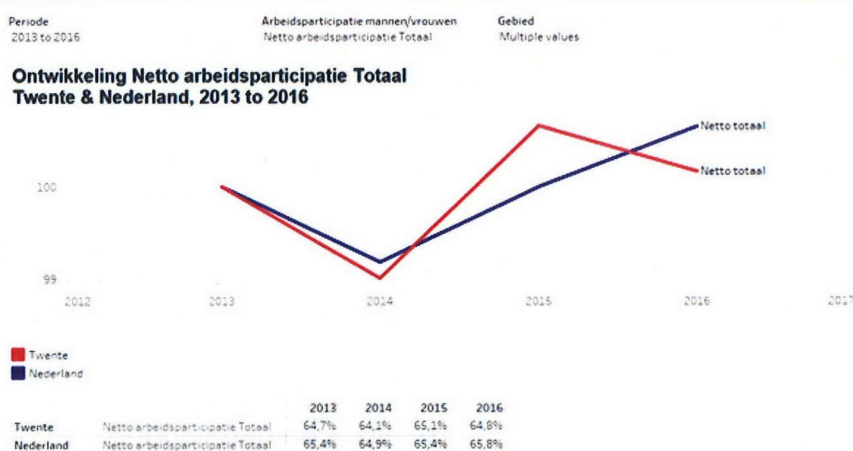
De Twentse economie in cijfers

- ▶ Het bruto regionaal product per inwoner bedraagt in Twente ongeveer 80% van het landelijk gemiddelde. Twente laat echter de laatste jaren een sterkere ontwikkeling van het regionaal product zien, dan landelijk.
- ▶ In 2015 en 2016 bedroeg de ontwikkeling respectievelijk 2,3% en 2,7%. Dit is 0,2 en 0,5 procentpunt hoger dan de landelijke ontwikkeling.

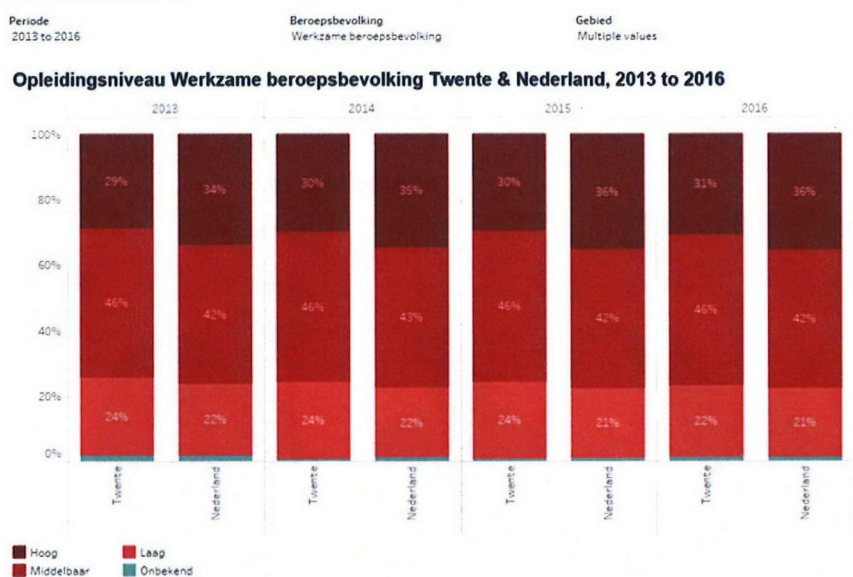
Ontwikkeling bruto nationaal en Twents product

- ▶ De netto arbeidsparticipatie (het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de bevolking 15-75 jaar) neemt in Twente sinds jaren toe. Daarbij loopt Twente een traditionele achterstand in.
- ▶ De laatste jaren laat de ontwikkeling van de netto arbeidsparticipatie in Twente een wisselend beeld zien. Na een nivellering van het verschil met het landelijk percentage tot 0,3% laat 2016 een lichte stijging zien.

- ▶ Het opleidingsniveau van de Twentse bevolking neemt toe. In de beschreven periode 2013-2016 nam het aantal hoger opgeleide personen toe (+2 procentpunten), het aantal lager opgeleiden neemt af (-2 procentpunten).
- ▶ Het aandeel middelbaar opgeleiden is stabiel gebleven.

Twente laat op de bovenstaande economische indicatoren een grotendeels positief beeld zien: snellere stijging van het regionaal product en een toenemend opleidingsniveau. De arbeidsmarkt blijft echter aandacht vragen gezien de (lichte) daling van de netto participatie. Hetgeen betekent dat minder Twentse inwoners betaald werken.

Voor de Twentse gemeenten werken aan een economisch sterke regio.

Onze ambitie

De Twentse gemeenten staan samen voor de opgave om een optimaal vestigings- en ondernemingsklimaat te realiseren en nieuwe initiatieven mogelijk te maken, zodat de regio aantrekkelijk is en blijft voor bedrijven, bezoekers, ondernemers, studenten en natuurlijk hun eigen inwoners. Samen hebben de gemeenten meer slagkracht, kennis, invloed en netwerk.

Door samenwerking kunnen concrete voordelen worden gerealiseerd in kostenbesparing, kwaliteit en de vermindering van kwetsbaarheid. Samenwerking van de veertien gemeenten op het gebied van sociaaleconomische structuurversterking is één van de te behartigen belangen van Regio Twente. Binnen de organisatie van Regio Twente geeft Team Economie hier concreet vorm aan.

De Twentse gemeenten zetten de komende jaren in op de samenwerking. Samenwerkingsonderwerpen zijn onder andere het afronden van het huidige investeringsprogramma Agenda van Twente en de uitvoering van de nieuwe Agenda voor Twente, economische ontwikkelingen, Arbeidsmarkt en Vrijtijdseconomie. Daarnaast faciliteert Regio Twente het secretariaat van de Twente Board en de samenwerking op gebied van belangenbehartiging en lobby. We houden het vizier open voor andere onderwerpen waarbij de Twentse gemeenten samen sterker staan. Een voorbeeld daarvan is samenwerking op het gebied van de circulaire economie.

De samenwerking in Regio Twente is een landingsplaats voor ideeën en initiatieven op het gebied van sociaaleconomische structuurversterking. We hebben

adviseurs met een breed scala aan competenties, die ingezet kunnen worden om de samenwerking op verschillende onderwerpen succesvol te laten zijn. We kunnen samenwerking initiëren, regisseren, organiseren, versnellen, verbinden en faciliteren en zowel op inhoud als proces meedenken en meewerken.

We signaleren nieuwe ontwikkelingen, analyseren en adviseren op Twentse schaal en maken er werk van als samenwerking voor de gemeenten meerwaarde kan bieden. We zetten ons brede netwerk en expertise in, hebben visie op en oog voor verschillende belangen en zijn onpartijdig. Hiermee zijn we een verbindende schakel en gaan altijd voor de Twentse zaak.

Met deze inzet willen we de volgende doelen bereiken:

- ▶ In 2020 voor Twente een gelijke of betere score dan het gemiddelde van Nederland op de volgende aspecten:
 - ▶ Het aandeel van de bevolking (15 -75) dat werkt
 - ▶ Het bruto regionaal product per inwoner
 - ▶ Het aandeel 15- tot 64-jarigen dat hoger opgeleid is
- ▶ Een duurzame, structurele versterking van de sociaaleconomische structuur van Twente door een grotere concurrentiekracht van Twente.
- ▶ Sterkere samenwerking met en tussen de 4 O's (ondernemend-, onderwijzend-, onderzoekend Twente en overheden).
- ▶ Continuering van positionering van Twente als een technologische topregio. We stimuleren de bundeling van de communicatiekracht van overheden, bedrijfsleven en onderwijsinstellingen.
- ▶ Verdere versterking van het toerisme als economische pijler, op basis van het visiedocument Twente 'Vrijtijdseconomie 2022, samen bouwen aan Twente' van Twente Marketing. Twente is binnen Overijssel het sterkste en grootste vrijtijdseconomisch merk. Het toerisme heeft zich de afgelopen jaren goed ontwikkeld in Twente. Het aantal banen is gegroeid en de bestedingen en het aantal overnachtingen zijn toegenomen.
- ▶ Doelen van innovatie zijn: een hoger percentage research and development, meer bedrijven die door Novel-T worden gefaciliteerd, een groter aandeel hoger opgeleiden en meer bijdragen vanuit de Twentse fondsen.
- ▶ Een optimaal vestigingsklimaat voor startend, groeiend, komend en bestaand bedrijfsleven. Daarbij gaat het om bereikbaarheid (weg/spoor/water/lucht/virtueel), om topvoorzieningen en aantrekkelijke binnensteden, een levendig cultureel klimaat, onze prachtige groene omgeving en branding.
- ▶ Twente wil zich de komende jaren verder ontwikkelen tot concurrerende logistieke hotspot tussen de Noordzeehavens en het achterland.

Wat gaan we daarvoor doen?

- ▶ We zetten in op ondernemerschap, het vergroten van de innovatiekracht, het boeien en binden van technisch talent, maar ook voldoende aandacht voor de werkgelegenheid voor lager opgeleiden.
- ▶ We houden regie op de afronding van de huidige Agenda van Twente en de uitvoering van de nieuwe Agenda voor Twente en vergroten de innovatiekracht van Twente, door in te zetten op het creëren van randvoorwaarden.
- ▶ In samenwerking met de gemeenten regie voeren op het beleidsterrein Vrijtijdseconomie en adviseren en deelnemen aan Gastvrij Twente en Gastvrij Overijssel.
- ▶ Initiëren en faciliteren van samenwerking en participeren in samenwerking tussen gemeenten onderling en met betrokken partners in Twente.
- ▶ Het organiseren van de vertegenwoordiging van de veertien gemeenten binnen het netwerk van de 4'O's.
- ▶ Het onderhouden van relaties vanuit de Agenda van Twente/Innovatiesprong Twente met betrokken partijen, zoals Novel-T, Pioneering, PPM Oost, Twentebranding, Techniekpact Twente, Marketing Oost, World Trade Center, open innovatie centra en individuele bedrijven en instellingen.
- ▶ Op samenwerkingsonderwerp intensieve relaties onderhouden met relevante bestuurslagen (waterschap, provincie, Rijksoverheid, Europa en de Euregio).
- ▶ Het bijdragen in de vertegenwoordiging van de veertien gemeenten in de Euregionale overleggen.
- ▶ Het beheren van regionale investerings- en stimuleringsfondsen.
- ▶ Het opzetten van projecten, procesregie en -uitvoering en het aanvragen van benodigde subsidies.

4. Recreatieve voorzieningen

Regio Twente exploiteert de recreatieparken Hulsbeek, Rutbeek en Lageveld. Daarnaast onderhoudt Regio Twente recreatieve Twentse fietspaden, diverse routesystemen voor fietsen, wandelen, mountainbiken en paardrijden. Deze voorzieningen zijn gericht op zowel de inwoner van Twente als op de toerist. Met name het netwerk van de fietspaden en de kwalitatief hoog aangeschreven routesystemen in Twente vormen voor de toerist een belangrijk criterium om Twente te kiezen voor een (korte) vakantiebestemming.

Onze ambitie

De parken vervullen een belangrijke rol in Twente. Naast de functie van dagrecreatie vervullen de parken een bredere rol en leveren zij indirect en direct een bijdrage aan de leefbaarheid en vrijetijdsbesteding in Twente. Destijds zijn de parken onder meer aangelegd om de kwetsbare natuurgebieden te ontlasten van te intensieve recreatiedruk. Deze functie is nog steeds actueel. Doel voor de komende jaren is het maatschappelijke en financiële rendement te verhogen.

Regio Twente onderhoudt de recreatieve Twentse fietspaden. Deze liggen in alle veertien Twentse gemeenten en vormen een samenhangend, fraai in het landschap passend, netwerk. De fietspaden zijn daarmee een belangrijke recreatief-toeristische infrastructuur en moeten de komende jaren minimaal op het huidige kwaliteitsniveau blijven. De kosten per kilometer fietspad mogen niet stijgen.

Het Routebureau van Regio Twente is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van het fietsnetwerk, wandelnetwerk, mountainbikenetwerk, het paardrijnetwerk, en, in opdracht van de ANWB, het autonetwerk. Daarnaast verzorgt het Routebureau kaartmateriaal en adviseert gemeenten en andere instanties over innovatie op dat gebied. Naar verwachting neemt de lengte van de routes in de komende jaren weinig meer toe, waardoor de nadruk meer komt te liggen op het doorontwikkelen en het in samenwerking met derden vermarkten van de routes.

Recreatieve voorzieningen in cijfers per jaar

1.000.000

bezoekers voor onze parken

1.000

kilometer paardrijnetwerk

300

vrijwilligers werken aan de routes

400

kilometer autonetwerk

2.500

kilometer fietsnetwerk

10.000

kilometer netwerken in totaal

5.000

kilometer wandelnetwerk

± 150

toeristische informatiepunten

700

kilometer mountainbikenetwerk

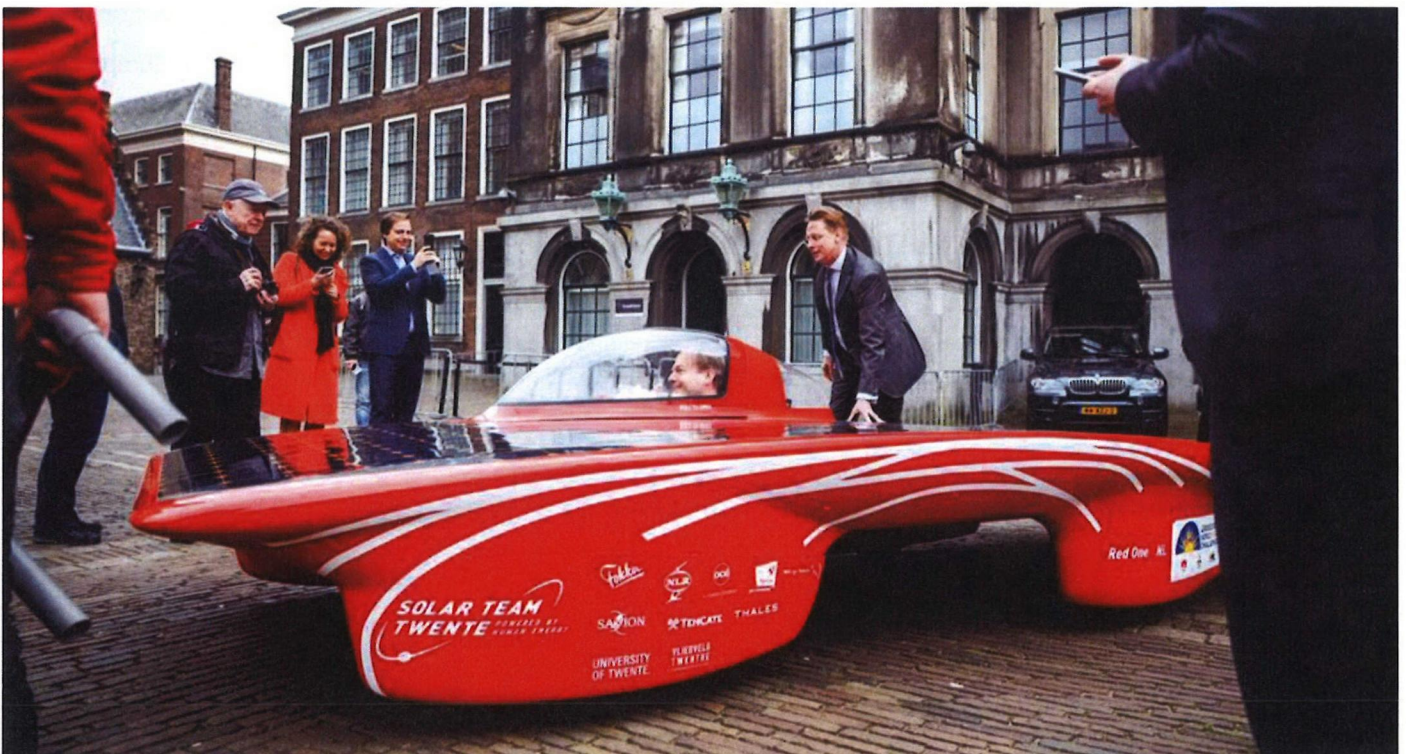
Wat gaan we daarvoor doen?

- ▶ Voor de exploitatie, het onderhoud en beheer van de parken en de routenetwerken is samenwerking essentieel. Onze samenwerkingspartners zijn bijvoorbeeld de gemeenten, natuurbeherende instanties, waterschappen, landgoederen, Twente Tourist Info's, buurregio's, Euregio, ondernemers, dorps-, buurt- en wijkraden. Deze contacten hebben blijvend onze aandacht.
- ▶ Voor de parken gaan we aan de slag met de verdere optimalisering van de bedrijfsvoering en efficiency en het genereren van extra inkomsten, uit bijvoorbeeld parkeren, pacht van ondernemers en evenementen.
- ▶ Wij blijven (mee)werken aan de ontwikkeling van innovatieve methoden om het beheer en onderhoud van het fietspadennet te verbeteren.
- ▶ Daar waar gemeenten het onderhoud van extra fietspaden willen afstoten, zijn wij bereid om dit, net als in de afgelopen jaren, tegen kostprijs over te nemen.
- ▶ De strategie voor het Routebureau voor de komende jaren is, naast het reguliere beheer en onderhoud, het doorontwikkelen van de bestaande routes, door deze te verbeteren en te verfraaien, in samenwerking met derden beter te vermarkten en de website te verbeteren. Dit gebeurt nu al voor een gedeelte door de uitvoering van het project 'Kwaliteitsimpuls fiets- en wandelroutes' met als doelstelling een verbetering van de huidige fiets- en wandelroutes. Hiermee kunnen de provincie Overijssel en Twente de ambitie om de beste wandel- en fietsprovincie te worden waarmaken. provincie Overijssel participeert in dit project voor 75%.
- ▶ Daarnaast ligt de organisatorische focus op het verminderen van de kwetsbaarheid van het Routebureau. Verdere samenwerking of schaalvergroting worden daarbij, onder voorwaarden, niet uitgesloten.

6. Twentse belangenbehartiging

De lobbyactiviteiten in Den Haag en Brussel leveren een belangrijke bijdrage aan de Twentse doelen. Regio Twente heeft om die reden vertegenwoordigers in Den Haag en Brussel. De Twentse lobby is ingebed in de Overijsselse/Oost-Nederlandse lobby. Door de samenwerking op de schaal van Oost-Nederland krijgt de boodschap van Twente meer gewicht en raakt Twente beter gepositieerd richting Den Haag en Brussel.

Samenwerking met Duitsland is van groot belang voor het versterken van de regionale economie van Twente. De concrete samenwerking met Duitsland – en in het bijzonder Nordrhein-Westfalen en Niedersachsen – is van belang om grensbelemmeringen weg te nemen.

Onze ambitie

Twente heeft een krachtige ontwikkeling ingezet naar een innovatieve kenniseconomie van formaat. Veel kennisinstituten en-bedrijven zijn nationaal en op een aantal terreinen internationaal toonaangevend. Twente slaagt er in om interessante spin-offs voort te brengen die ook over de landsgrenzen de aandacht op zich vestigen. Hoogwaardige Twentse halffabricaten worden wereldwijd toegepast, bijvoorbeeld in de auto-industrie en medische applicaties. Kortom: de kwaliteiten zijn er, we hebben veel te bieden. Ook de komende jaren willen we hiermee het verschil maken. Het is een koers die aansluit bij het Rijksbeleid én een richting die goed aansluit bij de onderzoeks- en innovatieagenda van Europa.

Doel is om de komende jaren deze positie nationaal en internationaal verder uit te bouwen en te verstevigen. Dat betekent investeren in optimale bereikbaarheid, het creëren van hoogwaardige woon- en werkmilieus en een goed sociaal-cultureel klimaat. Daarvoor is een effectieve lobby richting Den Haag en Brussel belangrijk en werken we grensoverschrijdend samen in EUREGIO- en MONT-verband (stedendriehoek Münster, Osnabrück en de gemeenten in Netwerkstad Twente).

Uitgangspunt bij de lobby van Twente in Den Haag en Brussel en grensoverschrijdend naar Duitsland is, zowel qua inhoud als instrumentarium, dat het vastgestelde regionale beleid leidend is. De nieuwe Agenda voor Twente is richtinggevend voor de Twentse lobby. Zo gevraagd, spelen we met onze lobby in op de politieke actualiteit.

Wat gaan we daarvoor doen?

- ▶ Wij houden de komende jaren aansluiting op de innovatieagenda van de provincie, het Rijk en Europa en leggen daarnaast verbindingen met andere sterke (Europese) innovatieve hightech regio's. We voeren een krachtige lobby om onze positie op het gebied van technologie en innovatie te blijven voeden en uit te dragen. De standpuntbepaling vindt zoveel mogelijk plaats via de Twente Board, waarin het bedrijfsleven, de overheid en onderwijs- en kennisinstellingen samenwerken.
- ▶ Verder bouwen we een ambassadeursnetwerk binnen en buiten Twente op (vanuit de achterbannen van de Twente Board) om de agenda te ondersteunen en Twente uit te dragen. We streven hierbij naar honderd ambassadeurs voor Twente over de wereld. Via haar contacten met het ambassadeursnetwerk houdt Regio Twente voeling met maatschappelijke ontwikkelingen en kan zij putten uit een breed arsenaal van expertise. Het ambassadeursnetwerk bestaat uit (oud-)Boardleden en relaties die topposities bekleden in het bedrijfsleven, in het bijzonder bij Twentse spin-offs, bij kennisinstellingen en bij de overheid. Te denken valt aan de oprichters van de Twentse succesformules booking.com en thuisbezorgd.nl, innovatieve bedrijven als Demcon, Xsens, TenCate, SciSports en Sensata die werden 'geboren' in Twente, prominenten uit de kennissector, (oud-)(EU)parlementariërs en –bewindspersonen en internationale studenten.

- ▶ Wat we in Twente ontwikkelen, heeft toepassingen op het gebied van gezondheid, energie en veiligheid. We bieden innovatieve hightech oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken op bijvoorbeeld het gebied van gezondheid en duurzaamheid, die landelijk en in Europa relevant zijn. Dat is wat Nederland en Europa nodig hebben: praktische oplossingen voor de uitdagingen van vandaag. Het initiatief om te acteren op deze 'grand challenges' ligt bij bedrijven en kennisinstellingen; als overheid ondersteunen wij hen en zorgen we voor de juiste randvoorwaarden.
- ▶ De innovatieve maakindustrie in Twente is van onschatbare waarde voor de Nederlandse en Europese economie. De hightech- en maakindustrie is de grootste banenmotor voor Twente en bij een verdere versterking, werkt de HTSM-sector (High Tech Systemen & Materialen) als aanjager voor andere sectoren. Deze praktische waarde van innovaties benadrukken wij in onze lobby en profilering.
- ▶ Om het Twentse ecosysteem naar een hoger niveau te tillen, zijn verdere investeringen nodig om de randvoorwaarden voor groei te verbeteren: een regio die via weg, spoor en water goed bereikbaar is. Een regio met een goed voorzieningenniveau, voldoende duurzame werkgelegenheid en een gezonde en veilige leefomgeving. Daarvoor lobbyen we voor het behoud van Rijkswerkgelegenheid, investeringen in de infrastructuur en het wegwerken van grensweerstand, om werken en leren over de grens te stimuleren.
- ▶ Als Twente kiezen we er verder voor om ons internationaal te profileren met het 'Innovatieprofiel Oost-Nederland' dat in 2016 is ontwikkeld met overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven. Het laat zien dat de regionale innovatiekracht van Twente zich uit in slimme en duurzame industrie en concepten voor een gezond leven. Twente behoort hiermee tot de Europese top. We werken daarbij vanuit een gemeenschappelijke, dynamische, lobbyagenda Oost. Door de Oost-Nederlandse speerpunten internationaal in de etalage te zetten, wordt de regio interessant voor internationale bedrijven en investeerders. En dat is goed voor de regionale economie en werkgelegenheid.

Vertegenwoordiging in Brussel

De lobbyist voor Twente in Brussel werkt sinds eind 2015 vanuit het Huis van de Nederlandse Provincies en maakt deel uit van de lobby voor Oost-Nederland. Twente voert van hieruit een sterke lobby gericht op:

- ▶ Beïnvloeding van EU-beleid en -regelgeving, zodanig dat dit aansluit op de beleidsdoelen van Twente en dat Brussel hiermee een bijdrage levert aan het realiseren van de Twentse opgaven en uitvoerbaar beleid.
- ▶ Benutten EU-fondsen: in de Europese begrotingsperiode 2014-2020 is EU-cofinanciering beschikbaar die kan bijdragen aan het realiseren van de maatschappelijke opgaven van Twente.
- ▶ Profilering van Twente als internationale toptechnologische regio.
- ▶ Kennis en kunde delen door internationale samenwerking; leren van andere Europese regio's voorkomt dat we het wiel opnieuw uitvinden.

Vertegenwoordiging in Den Haag

Regio Twente heeft in Den Haag een vertegenwoordiging die de lobby richting het Rijk coördineert. Het lobbykantoor richt zich in hoofdzaak op de behartiging van de Twentse en Oost-Nederlandse belangen via het politiek-bestuurlijke circuit (Eerste en Tweede Kamer). Daarbij gaat het onder meer over:

- ▶ Rijkshuisvesting: behoud van Rijks-werkgelegenheid in Twente
- ▶ Infrastructuur (Ontvlechting A1/A35, verbreding A1, N35, N36, Twentekanalen, bestrijding overlast goederentreinen, Berlijnlijn, spoorverbinding Zwolle-Enschede-Münster)
- ▶ Regionale Economie (Twente Werkt! en andere sectorplannen, verbetering economie grensregio's, vestigingsklimaat, inclusief culturele voorzieningen, Technologieakkoord - vergroten Rijksinvesteringen in technologisch onderwijs en onderzoek en technisch vakmanschap)
- ▶ Luchthaventerrein Twente (ontwikkellocatie voor innovatieve bedrijvigheid met vliegfunctie, inclusief landelijke test- en ontwikkellocatie voor drones)
- ▶ Milieu/Ondergrond/Asbest (afvalwaterinjectie, instabiele zoutkoepels, asbestaanpak)

Uiteraard kunnen de prioriteiten veranderen naar aanleiding van de politieke actualiteit.

Grensoverschrijdende samenwerking

De toekomst van Twente ligt voor een belangrijk deel over de grens. Twente investeert al lange tijd in de versterking van de (Nederlands-Duitse) grensregio vanuit de EUREGIO en het samenwerkingsverband MONT, maar er is nog veel werk te verzetten. Via de vertegenwoordiging van provincies Overijssel en Gelderland in Düsseldorf werken wij aan intensievere betrekkingen met zowel de deelstaatregeringen Nordrhein-Westfalen en Niedersachsen, als met de regering in Berlijn. Doel van de grensoverschrijdende inzet is, door het benutten van kansen of wegnemen van knelpunten die er zijn ten gevolge van de grensligging, onze regionale doelen sneller, efficiënter en effectiever te verwezenlijken en grensoverschrijdend werken, leren en ondernemen te stimuleren. Op de agenda staan onder meer grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling, diploma-erkenning, Duitse taal en cultuur in het onderwijs en bereikbaarheid. Het vraagt om een pragmatische aanpak om te komen tot een sterke grensoverschrijdende economie en een integrale grensoverschrijdende arbeidsmarkt.

7. Verdere proces

Uitwerking

De uitwerking van het Werkprogramma 2017-2020 vindt plaats in het kader van de jaarlijks aan de gemeenteraden aan te bieden algemene financiële en beleidsmatige kaders (artikel 34b Wgr) en de nieuwe Agenda voor Twente.

Mogelijke aanvullingen

Dit werkprogramma is gebaseerd op de stand van zaken begin 2017. Bij het opstellen van dit werkprogramma is geen rekening gehouden met eventuele voor Twente van belang zijnde aspecten uit het regeerakkoord. Zo is in maart 2016 het rapport 'Maak Verschil. Krachtig inspelen op regionaal-economische opgaven' van de Studiegroep Openbaar Bestuur verschenen. De studiegroep roept op om de inrichting en werkwijze van het openbaar bestuur beter aan te laten sluiten op de economische ontwikkelingen in ons land. Dat kan door in regionale coalities aanpakken te organiseren voor maatschappelijke uitdagingen, zoals het verbeteren van het vestigingsklimaat, de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en de verduurzaming van de woningvoorraad.

Een zestal proeftuinregio's is met de uitwerking hiervan aan de slag gegaan en dat heeft op 27 maart 2017 geleid tot een oproep aan het nieuwe kabinet. Hierin staan zes punten, waaronder de oproep om de benodigde financiële arrangementen te organiseren. Wanneer de nieuwe regering deze oproep

overneemt, kan dat invloed hebben op de regionale samenwerking op het gebied van sociaal-economische structuurversterking en daarmee op het werkprogramma van Regio Twente.

Ook de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 kunnen aanleiding zijn om de ambities en uitvoering van het werkprogramma aan te passen.

Evaluatie

Afgezien van de hiervoor vermelde mogelijkheid voor een addendum, wordt dit werkprogramma over twee jaar geëvalueerd. Daarvoor gaan wij met de gemeenten in dialoog: zijn zij tevreden over hetgeen wij leveren? Waar gaat het goed? Wat kan beter? Zijn de doelen bereikt? Wat zijn de ervaringen?

Deze evaluatie dient mede als input voor het Werkprogramma 2020-2024.

Bijlage 1. Coalitions of the willing

Onderwerp	Deelnemers	Periode	Rol Regio Twente
Netwerkstad Twente	Gemeenten Almelo, Borne, Enschede en Hengelo	Onbepaalde tijd	Gastheerschap
Kennispunt Twente	Gemeenten Almelo, Enschede en Hengelo en Regio Twente	2017-2020	Deelnemer en gastheerschap
Milieu Duurzaamheid Afval	Alle Twentse gemeenten	2017-2018	Ambtelijke ondersteuning
Acquisitie	Alle Twentse gemeenten	2016-2018	Inning gemeentelijke bijdrage en ambtelijke ondersteuning
Samen 14	Alle Twentse gemeenten	2017	Ambtelijke ondersteuning
Twentse Kracht	Alle Twentse gemeenten, Regio Twente, Veiligheidsregio Twente, Stadsbank Oost Nederland, Gemeentelijk Belastingkantoor, Waterschap Vechtstromen (op onderdelen wisselende deelname)	Onbepaalde tijd	Deelnemer en gastheerschap
Salarisadministratie	Gemeenten Borne en Oldenzaal, Regio Twente en Veiligheidsregio Twente	Is per deelnemer in DVO vastgelegd.	Deelnemer en gastheerschap